

Терещенко Дар'я Андріївна

Факультет: Агробіологічний (<https://nubip.edu.ua/node/4179>)

Кафедра: Овочівництва і закритого ґрунту

(<https://nubip.edu.ua/node/1235>)

Спеціальність: 203 Садівництво та виноградарство

(<https://nubip.edu.ua/node/1236/2>)

Освітня програма: Садівництво та виноградарство

Тема магістерської роботи: Господарсько-біологічна оцінка сортименту помідора в умовах Лісостепу України

Керівник: Кутовенко Віра Богданівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

ПУБЛІКАЦІЇ

ПОСТЕР

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
«Господарсько-біологічна оцінка сортименту помідора в умовах Лісостепу України»
Виконала: Терещенко Дар'я Андріївна. 203 «Садівництво та виноградарство». Науковий керівник: кандидат с.-г. наук, доцент Кутовенко Віра Богданівна.

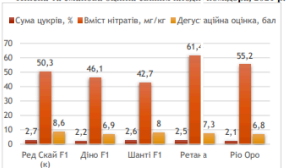

Актуальність теми: Серед величезного різноманіття сортів помідора для вирощування в окремому регіоні необхідно вибрати такі, які відрізняються високою урожайністю, найкращим якісним і смаковим показаннями плодів у свіжому й переробленому вигляді. На 2021 рік у Державний реєстр рослин занесено понад 550 сортів та гібридів помідора. Розібратися у такій великій різноманітності виробнику важко. Тому тема вибору сортименту помідора для вирощування зони Лісостепу України є актуальною.

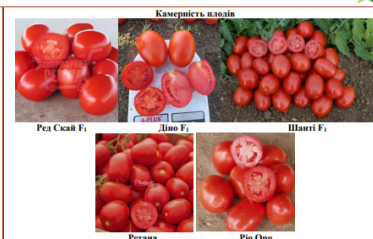
Мета дослідження: вивчення формування продуктивності сортименту помідора, визначення його морфологічних особливостей, стійкості до хвороб, біологічного складу продукції в умовах Лісостепу України, що дасть можливість збільшити виробництво плодів цієї культури в даному регіоні та забезпечувати населення місцевою продукцією високої якості.

Методика проведення досліджень: Дослідну роботу проводили в 2020-2021 рр. на території СПОП «КСЕНА». Дослід проведено на основі проведення польових, ниміровально-вагових, лабораторних і розрахункових методів наукових досліджень із застосуванням загальноприйнятих методів та статистичних методів обробки експериментальних даних.

Якісна та смакова оцінка свіжих плодів помідора, 2021 р.

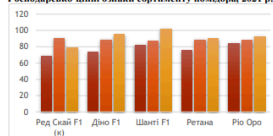
Таким чином за комплексом якісних показників, визначених у свіжій продукції помідора виділилися гібрид Ред Скай F1. У свіжих плодах досліджуваного гібриду накопичувався високий вміст цукру (2,7 %) та декусатійна оцінка становила 8,6 балів.

Результати досліджень
Морфологічні ознаки сортименту помідора на момент збирання врожаю, 2021 р.

Сорт чи гібрид	Висота рослини, см	Кількість листків, шт./роз.	Кількість китиць, шт.	Кількість плодів, шт.	Кількість камер, шт.
Ред Скай F1	65	22	7	25	3
Діно F1	62	18	6	22	3
Шанти F1	69	25	8	23	3
Ретана	58	17	8	24	3
Ріо Оро	60	19	8	26	3
НПР	1,9	1,7	1,9	2,4	-

Господарсько-цінні ознаки сортименту помідора, 2021 р.

Таким чином, найвищою врожайністю характеризувалися гібрид Шанти F1 та сорт Ріо Оро, які забезпечили урожайність товарних плодів 82,1 та 84,0 т/га відповідно.

Показники економічної ефективності вирощування сортименту помідора, 2021 р.

Сорт чи гібрид	Товарна врожайність, т/га	Виробничі витрати, грн/га	Собівартість, грн/т	Середня реалізаційна ціна, грн/т	Вартість валової продукції з 1 га, грн.	Чистий дохід, грн./га	Рівень рентабельності, %
Ред Скай F1	68,7	80,6	1,1	4	274,8	194,2	240,0
Діно F1	73,3	83,4	1,1	4	293,2	209,8	251,6
Шанти F1	82,1	89,8	1,0	4	328,4	238,6	265,7
Ретана	75,3	85,2	1,1	4	301,2	216,0	253,5
Ріо Оро	84,0	90,3	1,0	4	336,0	245,7	272,0

Середня реалізаційна ціна становила - 4 грн/кг, яка впливала на вартість валової продукції, чистий дохід і в кінцевому результаті на рентабельність сорту чи гібриду. За розрахунками економічної ефективності встановлено, що вирощування всіх сортів та гібридів у 2021 р. було економічно вигідним з рівнем рентабельності 240-272 %.

Найбільш високорентабельними виявилися гібрид Шанти F1, сорт Ріо Оро за рахунок високої товарної врожайності плодів 82,1 та 84,0 т/га. Кількісний рівень рентабельності становить - 265,7 % та 272,0 %. Гібрид Ред Скай F1 та Діно F1 та сорт Ретана мали нижчий економічний ефект, так як врожайність у них була меншою.

Висновки
1. Найбільш раннім строком дозрівання плодів відрізнявся гібрид Шанти F1 та сорт Ріо Оро, перший збір у яких був через 57 діб від висаджування розсад.
2. Найкращим збір врожаю був у сорту Ріо Оро та гібриду Шанти F1 - 61 та 63 доби відповідно.
3. Більш розвиненою вегетативною масою характеризувалися гібрид Шанти F1 з висотою рослини 69 см і кількістю листків 25 шт/роз.
4. Середня маса плоду найбільшою була у гібриду Шанти F1 - 102,0 г.
5. Найвищу врожайність отримано у сорту Ріо Оро - 84,0 т/га.
6. Більшою стійкістю до чорної бактеріальної пліснявості характеризувалися Шанти F1 та Ред Скай F1. Стійкістю до фітофторозу виявилися гібриди Ред Скай F1 та Діно F1.
7. За комплексом якісних показників, визначених у свіжій продукції помідора виділилися гібрид Ред Скай F1 із вмістом цукру (2,7 %) та декусатійною оцінкою 8,6 балів.
8. Найвищий рівень рентабельності отримано у гібриду Ріо Оро - 272,0 %, що на 32 % більше контролю.

Рекомендації виробникам
В умовах Лісостепу України для отримання високого товарного врожаю плодів помідора пропонуємо вирощувати сорт Ріо Оро з врожайністю 84,0 т/га та рівнем рентабельності 272,0 %.

РЕФЕРАТ

ОСОБИСТІ ДОСЯГНЕННЯ

Диплом III ступеня за зайняте третє місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності “Садівництво та виноградарство”

РЕЗЮМЕ

ДОСВІД РОБОТИ

Проходження виробничої практики на базі ТОВ “НІКДАРІЯ” (квітень-липень 2019 року)
